

kritiseres, saaledes, at man ikke faar noget at høre om Meningerne eller Stemningen i Marinen; men i den Anledning vil jeg gerne opfordre den højtærede Minister til, siden der i Fjor var Tale om „Mundkurven“, og den højtærede Minister endog ønskede, at jeg havde den paa . . . (Afbyrdelse) — ja det vilde mulig have været overmaade behageligt, hvis jeg havde haft den paa, men det har jeg nu ikke; men jeg vil dog med den højtærede Formands Tilladelse oplæse den „Mundkurv“, der findes for Marinens Personel. Den har været i Kraft i 20 Aar og er udstedt den 26de Oktober 1877, altsaa, saa vidt jeg ved, ikke af den højtærede Minister, han var vist Direktør i Ministeriet den Gang. Den er ikke tilbagekaldtsiden og gælder derfor selvfølgelig endnu som en fuldstændig Ukas. (*Marineministeren*: Jeg har glemt den!) Men den højtærede Minister kan være sikker paa, at ingen af de underordnede har glemt den, og deri ligger hele Sagen. Denne Mundkurv lyder saaledes: „Marineministeriet ønsker, at Søværnets Officerer og med dem ligestillede afholde sig fra offentligt at udtale sig om militære Lovforslag eller Bevillinger, der ere under Behandling i Rigsdagen, eller om besluttede militære Foranstaltninger og Maader, hvorpaa de iværksættes, eller om andre Forholdsregler og Bestemmelser, som i tjenstlige Anliggender træffes af foresatte“. Kan man sætte nogen mere skarp Mundkurv paa Folk end denne, saa tror jeg, der kunde sættes en Præmie paa den. Jeg tror ikke, det tjener Tonen i Personalet, at en saadan Mundkurv vedbliver at bestaa, og jeg tillader mig at rette en Opfordring til den højtærede Minister om at tilbagekalde den.

De store Spørgsmaal, som nærmest ere her under Forhandling vedrørende Marinen, bliver altsaa stadigvæk „Administrationen“, der jo som altid eller i meget lang Tid koster mellem 140 og 150,000 Kr. om Aaret. Jeg tror dertil at kunne føje, at det skulde ikke forbavse mig, om et Værft, som dog har en hel Del mere Arbejde, nemlig Burmeister og Wain's drev sin Forretnings Administration med $\frac{1}{3}$, altsaa en 30—40,000 Kr. om Aaret; jeg ved det ikke bestemt; men jeg antager det er deromkring. Der kunde vistnok ske en betydelig Reduktion paa dette Omraade i Marinen saaledes at man anvendte de sparede Penge paa bedre Maade; det samme vil vise sig at gælde for en Omordning af „Regnskabsvæsenet“, der er en meget vidtløftig Hi-

storie, som jeg ikke paany skal komme nærmere ind paa; det kunde trætte det høje Ting, men man kan jo se efter, hvor meget Personel der anvendes og faa Forretningsgangen oplyst, hvis man ønsker det. Saa er der for det tredje „Orlogsvæftets Drift“ og endelig „Udrustningskontoen“. — Det er de 4 store Spørgsmaal, jeg har tilladt mig at drage frem vedrørende Marineministeriets Budget, og som jeg tillader mig at henstille til den højtærede Ministers velvillige nærmere Betragtninger, eventuelt sammen med Finansudvalget, idet jeg kun kan ønske paa Marinens Vegne, at der kommer en Bevægelighed ind deri, hvad der jo er begyndt i Aar.

Jeg vil blot tillade mig endnu at rette en lille Forespørgsel til den højtærede Krigs- og Marineminister. Det er om den Forespørgsel, som i sin Tid blev stillet af min ærede Kollega, det ærede Medlem for Præstø (Sv. Høgsbro), og mig, om naar vi kunde vente at faa et Forslag til en Retsreform for den militære Retspleje. Den blev allerede fremsat i Forfjor, i Fjor mindede man om den, og da svarede den højtærede Krigsminister, at den var under Overvejelse og at der var „Forundersøgelser i Gang, som Marineministeren og jeg arbejder videre paa, og som vi haabe i en ikke fjern Fremtid at kunne afslutte“. Det er efter Rigsdagstidenden for i Fjor, Sp. 546. Jeg vilde gerne tillade mig at spørge de ærede militære Ministre, hvor vidt de ere komne i deres Overvejelser, om vi kunne imødesee en snarlig Fremsættelse af dette Retsreformforslag, idet jeg minder om, at den Forespørgsel blev vedtaget i en Dagsorden her i Folketinget enstemmigt; hvorefter „Folketinget opfordrer Regeringen til i en nær Fremtid at forelægge Rigsdagen et Lovforslag om en ny Rettergangsmaade for Krigsmagten under Hensyn til Grundlovens Forskrifter o. s. v.“ Jeg skal ikke anføre mere, det er jo tilgængeligt for alle.

Henriksen: I Fjor omtalte jeg ved 1ste Behandling af Finansloven de uheldige Forhold, der vare ved Besejlingen af den sydlige Del af Lillebælt, og den højtærede Marineminister udtalte den Gang, at han var fuldstændig af samme Mening som jeg, og at han skulde søge at faa dette Forhold rettet saa snart som muligt. Jeg har nu forgæves søgt i Finansloven efter en lille Bevilling til Belysning af Bæltet, til Fyrtaarne og Lysbøjer, men